

1 / 2011

Recyklujte s hasiči – ELEKTROWIN přináší nový projekt pro celou republiku. Jeho cílem je zpětný odběr elektrospotřebičů lidem co nejvíce usnadnit. Do boje s elektroodpadem se nyní pustí také dobrovolní hasiči.

Také letos mohou smluvní obce získat finanční podporu z Motivačního programu. Pro tento, v pořadí již čtvrtý ročník jsou vyčleněny tři miliony korun.

Recyklace elektroodpadu byla tématem lednové mezinárodní konference v rakouském Salcburku. Zástupci společnosti ELEKTROWIN získali nejen řadu zajímavých informací ze zahraničí, ale i příležitost srovnávat s praxí zpětného odběru v ČR.

**Překročili jsme hranici 100 000 tun
vysbíraných spotřebičů jako první v Česku**

■ Editorial	3
■ V Salcburku se diskutovalo o elektroodpadu	4-6
■ Předvánoční setkání s novináři	7
■ Semináře pro výrobce sklídily velkou pochvalu	
■ Motivační program vstoupil do čtvrtého ročníku	8
■ Kontrolují a zároveň radí i pomáhají	9
■ Putující kontejner v loňském roce projel 424 obcí	10
■ Putující kontejner vítají občané i samosprávy obcí	11
■ Spolupráce s kraji se i nadále prohlubuje	12
■ Brožura pro obce 2011	13
■ CD pro obce aktuálně	
■ Červené kontejnery usnadňují recyklaci drobných elektrospotřebičů	14
■ Staré spotřebiče hasičům!	
■ Vzorkování	15
■ V loňském roce bylo ekologicky zpracováno více než 25 tisíc tun bílé techniky	16
■ Praha 4 uklidila své domácnosti	17
■ Oslovujeme veřejnost na akcích ke Dni Země	
■ Recyklace elektrozařízení výrazně napomáhá ke snížení naší uhlíkové stopy	18
■ Svět s námi uklízí rekordní počet škol	19
■ Recyklaci elektroodpadu pomohou závazné standard na evropské úrovni	20-21
■ Elektrospotřebiče znovu slouží – na kolech aut	22
■ Pro volnou chvíli	23

EWIN zpravodaj • Šestý ročník • Toto číslo vyšlo 4. 5. 2011 • Vydavatel ELEKTROWIN a.s., Michelská 300/60, 140 00 Praha 4 • tel.: +420 241 091 832
 • web: www.elektrowin.cz • Redakce Omne Bonum, Hájkova 6, 130 00 Praha 3, tel.: +420 221 702 232 • Grafická úprava Johana Kobzová
 • Foto na titulní straně Tomáš Čermák • CTP QT studio, s. r. o., Hornokřčská 60, 140 00 Praha 4 • Tisk Vandruck, Havlíčkova 16, 264 01 Sedlčany
 • Evidenční číslo: MK ČR E 16741 • Dotazy, náměty a připomínky posílejte na e-mailovou adresu: jana.machkova@elektrowin.cz • ISSN 1804-6142

Vážení přátelé,

editorialy k vydání předchozích dvou čísel zpravodaje EWIN byly, řekněme, netradiční. Jeden jsem věnoval pátému výročí založení naší společnosti, druhý desátému vydání periodika EWIN. Dnes se vrátím ke „klasickému“ úvodníku a pokusím se připomenout nejvýznamnější aspekty z uplynulého období a zmíním i aktuality v oblasti zpětného odběru v Evropě.

Rok 2010 byl pro zpětný odběr v ČR skutečně zlomový. V čem to spočívalo? Především ve faktu, že jsme zaznamenali pokles zpětného odběru. Od roku 2005 do roku 2009 rostl objem zpětně odebraných spotřebičů přímo raketově – meziročně minimálně o 30 %. Tento trend se však v loňském roce obrátil – oproti roku 2009 sebraly kolektivní systémy o 10 % vysloužilých spotřebičů méně.

Pro příznivce absolutních čísel – „pouze“ 52 387 tun oproti 58 123 tunám v roce 2009 znamená, že jsme zajistili zpětný odběr „pouze“ ve výši zhruba 5,1 kg na obyvatele. Ptáte se, proč je slovo pouze v předchozí větě v uvozovkách? Rád vám odpovím. Dle předběžných výsledků členů WEEE Fora pokles postihl i další země – a hlavně je mnoho zemí, které se našim pěti kilogramům na obyvatele ani zdaleka nepřiblížily, a Česká republika tak i nadále patří mezi země, jež překračují cíl daný aktuálně platnou evropskou směrnicí.

Další vaší otázkou určitě bude, PROČ zpětný odběr poklesl. Odpověď je v tomto případě složitější.

Za prvé se snížila obměna starých spotřebičů – to potvrzuje výrazný pokles prodejů velkých spotřebičů a nárůst počtu pozáručních oprav. Za druhé se zvýšily výkupní ceny druhotných surovin v průběhu roku 2010, a to dvojnásobně. To zapříčinilo opět nárůst zájmu přizvít se na zpětném odběru ze strany různých žvlů, kterým rozhodně nejde o ekologii, ale hlavně o získání prostředků na financování jejich neřestí jinou formou, než je poctivá práce.

Ukazuje se, že přijatá legislativa v oblasti omezení výkupu druhotných surovin od občanů fungovala víceméně v období krize spojeném s nízkými výkupními cenami, ale s jejich nárůstem se zvyšuje i zájem riskovat sankce a platnou legislativu porušovat.

Pro nás toto zjištění znamená jediné – pokračovat v započatých aktivitách a přesvědčovat spotřebitele o nutnosti předávat

vyřazené spotřebiče do zpětného odběru, a tím upřednostnit ekologické aspekty před momentálním ziskem. Také to ale znamená, že musíme námi získané údaje a poznatky náležitě prezentovat jak kontrolním, tak i dalším státním autoritám s cílem iniciovat legislativní změny, které potřebuje zpětný odběr jako celek v každém případě.

A tady právě vidím největší problém – od 1. ledna 2010 do současnosti se opakuje kolorit, který provází naši činnost od roku 2005 – vystřídali se čtyři ministři životního prostředí a chybějící kontinuita situaci výrazně komplikuje.

Na evropské úrovni naproti tomu došlo k dvěma výrazným počínům. Především pokročila příprava novely směrnice pro nakládání s elektrošrotem, která prošla prvním čtením Evropského parlamentu a navržené změny byly následně projednány i na summitu ministrů životního prostředí členských zemí. Termín pro přijetí novely tím dostal reálnější obrysy – dle znalců procesů probíhajících v evropských strukturách je reálné přijetí novely v prvním pololetí roku 2012. Na následnou transpozici do národních legislativ mají potom členské státy 18 měsíců, což znamená platnost novely v ČR nejpozději od 1. ledna 2014.

Pro nás to bude znamenat jediné – připravit se a přizpůsobit se efektivně novým podmínkám, aby výrobci nepocítili žádnou změnu ve vysokém standardu námi poskytovaných služeb.

Druhý počín proběhl na půdě WEEE Fora a je jím ukončení výrazné etapy projektu WEEELabex – přijetí standardů pro sběr, svoz a zpracování vyřazených spotřebičů. Právě o WEEELabexu se v rozhovoru dozvíte od člověka z nejpovolanějších – manažera celého projektu Pascala Leroye.

Z výše uvedeného vyplývá pro naši společnost i pro mne osobně jediné: Budeme muset nadále napínat všechny síly, abychom našim výrobcům mohli i v roce 2011 s čistým svědomím sdělit jediné, ale to nejpodstatnější – vaše povinnosti jsme splnili beze zbytku.

Váš

Roman Tvrzník
generální ředitel ELEKTROWIN a.s.

foto: Štěpán Bahenský

V SALCBURKU SE DISKUTOVALO O ELEKTROODPADU

Ve dnech 19.–21. ledna se v rakouském lázeňském městě Salcburku uskutečnila konference na téma recyklace elektrošrotu. Předem avizovaná téma jako ilegální export, opětovné použití, úprava direktivy, realizace sběru v zemích mimo Evropskou unii aj. přilákala pozornost i zástupců společnosti ELEKTROWIN.

Za velkou louží elektroodpad příliš neřeší

K zajímavým patřila na salcburské konferenci exkurze do světa elektroodpadu Jižní a Severní Ameriky, konkrétně Argentiny a USA. Jak bylo uvedeno, každý Argentinec vyprodukuje 3 kg elektroodpadu za rok, což představuje 1% celkového množství tuhého komunálního odpadu, v němž i většinou končí. Odpad z domácností včetně spotřebičů se odkládá na ulici v plastových pytlích, kde o ně s městskou servisní službou soupeří tzv. cartoneros (samozvaní separátoři). Zmocňují se významné části elektrospotřebičů a „recyklují“ je způsobem, který poškozují životní prostředí.

Mnoho tamních firem uvádějících na trh elektrozařízení zahájilo dobrovolné programy pro sběr a zpracování elektroodpadu se zaměřením zejména na oblast IT. Pro domácí spotřebiče však téměř žádný program neexistuje, nicméně recyklace kovového odpadu má v Argentině dlouholetou tradici, a to díky silnému zastoupení výrobců oceli.

Dobrovolnou aktivitu firmám však neusnadňuje ani vláda. Přehnanou regulací, kdy elektroodpad legislativně označila jako nebezpečný a některé místní autority omezily možnost jeho meziprovinčního pohybu, nastavila bariéru pro jeho zpracování. Většina zpracovatelských rafinerií se totiž nachází v centrální oblasti Buenos Aires.

Cílem je vyvinout státem řízený systém pro sběr a zpracování elektroodpadu. Výrobci musí definovat podmínky, motivovat subjekty, které by se na zpětném odběru měly podílet a podnítit rozvoj recyklačního průmyslu.

To ze Severní Ameriky, kde je největší koncentrace vysloužilých elektrospotřebičů, vyvázejí 50–80% elektroodpadu do rozvojových zemí, zejména do Afriky a Asie. USA nemají federální legislativu. Určitý, nikoli jednotný, typ zákona k zajištění recyklace starých elektrozařízení přijalo 24 států. Například v oblasti financování existuje celkem sedm přístupů. Zapojení výrobců se zakládá především na dobrovolnosti. Kalifornská univerzita uskutečnila v roce 2006 výzkum ochoty obyvatel recyklovat elektroodpad. Ukázal, že blízkost recyklačního centra (≤ 5 mil) zvyšuje ochotu recyklovat, ta je ale přímo úměrná tomu, zda respondent vlastní, či nevlastní automobil, dále že ochotnější recyklovat jsou lidé mezi 30 až 44 lety věku, více ženy než muži, zcela klíčový je pak žebříček morálních hodnot jednotlivců. Každá americká domácnost vlastní více než 25 spotřebičů, elektroodpad je v USA nejrychleji rostoucí segment tuhého komunálního odpadu.

Z přístupů k zelené politice byl zmíněn standard EPEAT (Electronic Product Environmental Assessment Tool – environmentální nástroj pro hodnocení elektronických produktů - „registr pro zelenější

elektroniku“). Česká republika patří k zemím, které tento registr kombinující komplexní kritéria pro design, výrobu, energetickou náročnost, využití obsažených materiálů a recyklaci uznávají. EPEAT obsahuje 51 kritérií – 23 závazných a 28 dobrovolných. Ze závazných je to např. redukce nebezpečných materiálů, design umožňující snadnou recyklaci (označení plastů, snadnost identifikace komponentů obsahujících nebezpečné látky, minimálně 65% recyklovatelných materiálů), dlouhá životnost produktu, energetická úspornost apod. Podle splněných kritérií je produkt ohodnocen bronzovou, stříbrnou nebo zlatou EPEAT značkou.

Jak to chodí ve Francii, Itálii či Velké Británii?

Za zmínku stojí informace o výsledcích francouzského kolektivního systému Eco-systemes, založeného v roce 2006, kdy sběr ve Francii dosahoval 0,2 kg elektroodpadu na obyvatele. V roce 2010 již 6,7 kg a cílem pro rok 2014 je 10 kg na obyvatele. Ve Francii existuje 94 logistických center, 107 zpracovatelů, 8000 míst sběru elektroodpadu, z toho 5830 u prodejců, a v neposlední řadě je důležité zmínit 1970 center pro opětovné použití.

Itálie v roce 2010 sebrala 3 kg vysloužilých elektrozařízení na osobu. V absolutním množství to znamená 37 000 tun oproti 340 000 tunám uvedeným na trh. Nejvíce se daří sběru TV obrazovek, jichž v porovnání s množstvím uvedeným na trh Italové sebrali 108%, nejhůře jsou na tom osvětlovací zařízení následovaná malými spotřebiči. Pro rok 2012 si v Itálii stanovili velmi ambiciózní cíl, a to nárůst sběru o 290% oproti roku 2010. Nejvíce by se chtěli zaměřit na podporu sběru malých elektrospotřebičů, které stále, stejně jako v České republice, končí z valné části v komunálním odpadu. Pro ilustraci – poměr zpětně odebraných malých spotřebičů oproti uvedeným na trh v současnosti

činí 11%. Tento stav by však rádi zvýšili na 35% v roce 2012. Vyžádá si to značné investice, odhad je 30 až 40 milionů eur, které chce Itálie získat z recyklačního příspěvku a z fondů Evropské unie. Cestu k úspěchu vidí v motivaci obyvatel a usnadnění sběru malých spotřebičů. Limitující faktory Itálové spatřují ve špatném servisu sběrných míst měst a obcí, protichůdnosti legislativních nařízení a nízkém závazku posledních prodejců (povinnost sběru kus za kus platí v Itálii teprve od loňského července).

Je direktivně dané zvýšení míry opětovného použití řešením?

Ve Velké Británii má prioritu opětovné použití vůči ostatním způsobům nakládání

s elektrozařízením. Zhruba 25% spotřebičů se daruje nebo prodá jako výrobek z druhé ruky. Ostatní jsou buď recyklovány, poslány do spalovny, nebo skládkovány. Existuje řada komunitních organizací pro renovaci a recyklaci elektrických zařízení.

Britové realizovali projekt zabývající se komplexním pohledem na opětovné použití elektrospotřebičů. Na příkladu mikrovlnné trouby bylo zjištěno, že ji mění každá domácnost třikrát za 20 let, tedy její typická životnost je sedm let. Jako vzorek pro zkoumání posloužilo 82 kusů mikrovlnných trub. Diagnostikou bylo zjištěno, že ze zmíněného vzorku bylo 43% nefunkčních, 32% funkčních (s nutnými drobnými opravami) a 26% funk-

ních, které mohou být opětovně použity po bezpečnostní prohlídce. Mezi nejčastější poruchy související s přívodem elektrické energie patřilo: kondenzátor nebo magnetron bez proudu, poškozená šňůra, zástrčka či pojistka.

Mechanické poruchy reprezentoval opotřebený povrch, rozbité ovládací prvky nebo třeba neotáčející se talíř. Samotný rozhodovací proces pro určení spotřebiče k opětovnému použití zahrnuje mimo jiné vizuální kontrolu, test bezpečnosti a funkčnosti, vymazání dat a odstranění softwaru (v případě IT), demontáž (v případě využití komponent), opravu, opětovnou kontrolu a vyčištění.

Vhodnost k opětovnému použití závisí na kondici starého spotřebiče, me-

toď sběru, formě skladování a estetice. Jednou z bariér opětovného použití je úspora energie při používání novějších elektrozařízení, na druhé straně ale Britové vidí přínos dalšího používání v oblasti charity, vnímají ho i jako nástroj pro snížení skládkování a v boji proti ilegálnímu exportu.

Studie také prokázala nutnost spotřebiče určené k opětovnému použití více kontrolovat, aby měl spotřebitel jistotu, že jsou bezpečné. Každý takový spotřebič by proto měl být opatřen štítkem. Takový je ostrovní pohled.

Standardy, normy...

Konference se zabývala také otázkou standardů a norem. Za prvé narůstajícím počtem standardů pro recyklaci a certifikaci, za druhé možnost aplikovat univerzální normy ve všech státech. Pokud ano, měly by obsahovat pouze porovnatelné a definovatelné kvantifikátory kvality recyklačních procesů.

Rozdíl existujících či již připravených standardů je většinou v dopadu na recyklační průmysl. Pro příklad lze uvést některé z nich: ISO 14001, WEEELABEX, e-Stewards, R2/RIOS, EPEAT, ISO 9001, CHWMEG, ISO 17020.

ISO 17020 – Belgie

Belgická certifikační norma ISO 17020 obsahuje obecná kritéria pro kontrolu subjektů nakládajících s odpadními elektrickými a elektronickými elektrozařízeními – metody a postupy kontroly, požadavky na kvalifikaci inspektorů. Na rok 2011 je naplánována první inspekce. V Belgii je odpovědný za environmentální politiku každý region samostatně.

WEEELABEX – WEEE Forum

Certifikace subjektu dle této normy by měla být garancí kvality pro výrobce a spotřebitele. Cílem je zdokonalit celkový proces nakládání s odpadními elektrickými a elektronickými zařízeními, zabezpečit rovné podmínky pro sběr, skladování, transport, zpracování a nakládání se spotřebiči. Podstatnou součástí normy je reporting, a to prostřednictvím již fungujícího nástroje s názvem Reptool. Co je důležité – členové WEEE Fora by mohli do budoucna spolupracovat pouze s certifikovanými subjekty.

Prostor byl na konferenci věnován i technologiím recyklace, a to zejména zpracování plastů z odpadních elektrozařízení, které v tomto článku nebudeme podrobně rozvádět. Zaujaly nás však ně-

teré z informací, které uvádím jako perličky na závěr:

- Dle organizace EERA (Evropská asociace recyklátorů) by se zrecyklováním „jen“ poloviny plastů z odpadních elektrozařízení v Evropské unii ušetřily téměř 2 miliony tun CO₂, více než 10 milionů kWh energie a 10 milionů barelů ropy. Výrobci by měli přístup k většímu množství materiálů a surovin, vzniklo by mnoho nových pracovních míst.
- Přibližně 1/3 z celosvětové zásoby mědi je v současné době již vytěžena.
- Japonsko odhaduje, že 300 000 tun vzácných prvků je obsaženo v japonském elektrošrotu, což se rovná zhruba 1,5 roční produkci vzácných prvků Číny.
- Do recyklace odpadních elektrozařízení Japonsko zahrnuje i hybridní automobily.

Na konferenci zaznělo mnoho zajímavých informací, názorů, pohledů a postřehů. Není od věci podívat se na stejnou věc očima zástupců firem zabývajících se stejnou problematikou v jiných státech, poslechnout si řešení stejných problémů v zemích s jinou mentalitou obyvatel a s odlišnými možnostmi.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

PŘEDVÁNOČNÍ SETKÁNÍ S NOVINÁŘI

Tradiční vánoční setkání představitelů společnosti ELEKTROWIN s novináři se uskutečnilo 16. prosince v Praze. Bilancoval se zpětný odběr elektrozařízení jak v končícím roce, tak i za celé pětileté období činnosti kolektivního systému, tedy od roku 2005.

Zástupce médií, kteří se setkání zúčastnili, zaujala mimo jiné skutečnost, že od zahájení své činnosti ELEKTROWIN vysbíral a předal ke zpracování asi 4,5 milionu vysloužilých elektrozařízení o celkové hmotnosti 100 tisíc tun, tedy zhruba devítinásobek hmotnosti žižkovské televizní věže. Největší zastoupení přítom měly v elektroodpadu ledničky a mrazničky, kterých lidé odevzdali více než 1,6 milionu kusů, čímž se ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi Česká republika umístila v recyklaci domácího chlazení na pátém místě. První místo přítom obsadilo Švédsko a druhé

Norsko, tedy státy, které v této oblasti jednoznačně patří k nejvyspělejším a nejzkušenějším, navíc s vysoce ekologicky uvědomělými občany.

„Jen za posledních pět let jsme recyklační elektroodpadu ušetřili více než 10 milionů tun železné rudy a 609 milionů kWh elektrické energie, která by jinak byla potřeba pro výrobu materiálů z nerostných surovin, a současně jsme zabránili úniku nebezpečných látek do přírody, konkrétně se podařilo bezpečně zlikvidovat přes 400 tun nebezpečných materiálů, především freonů,“ vysvětlil novinářům před-

седа představenstva společnosti ELEKTROWIN Jaroslav Holakovský.

Recyklací 100 tisíc tun elektrospotřebičů od roku 2005 si ELEKTROWIN co do množství zpětně odebraných vysloužilých elektrozařízení zajistil mezi kolektivními systémy fungujícími v Česku prvenství.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

SEMINÁŘE PRO VÝROBCE SKLIDILY VELKOU POCHVALU

ELEKTROWIN uspořádal v závěru minulého roku již po šesté dva tradiční předvánoční semináře pro výrobce. Do brněnského Bobycentra a pražského hotelu Barceló se na ně sjelo více než 50 zástupců výrobců.

K hlavním tématům hovořili generální ředitel akciové společnosti ELEKTROWIN Roman Tvrzník, finanční ředitel Zdeněk Dušek a ředitelka zákaznického oddělení Táňa Pokorná. Na programu byly prezentovány aktivity kolektivního systému ELEK-

TROWIN na podporu plnění povinností výrobců v roce 2010 či zapojení do WEEE Fora. Představeny proto byly nejvýznamnější projekty v letech 2010–2011, účastníci obdrželi informace o vývoji legislativy jak v ČR, tak i v EU v průběhu roku 2010,

plnění povinností výrobců v rámci „baterkářské novely“ a hovořilo se i o praktických poznatcích při vykazování výrobců.

Po skončení semináře se otevřela živá diskuse, nejčastější dotazy zástupců výrobců se týkaly vykazování baterií, profi zařízení, případné změny recyklačních příspěvků v roce 2011 apod.

Z vyhodnocení ankety, kterou po skončení seminářů ELEKTROWIN oslovil zástupce zúčastněných výrobců, vyplynulo, že semináře měly kvalitní úroveň a pro všechny byly přínosem.

MOTIVAČNÍ PROGRAM VSTOUPIL DO ČTVRTÉHO ROČNÍKU

Obce mají již čtvrtým rokem možnost využít Motivační program společnosti ELEKTROWIN. V předchozích třech letech se jich do něj zapojilo 222 a na odměnách získaly více než 5,6 milionu korun.

Jen pro tento, v pořadí již čtvrtý ročník jsou vyčleněny tři miliony korun.

Motivační program, který kolektivní systém ELEKTROWIN nabídl smluvním obcím v České republice poprvé v roce 2008 na podporu zvýšení míry kompletnosti zpětného odběru vysloužilého elektrozařízení a podporu zabezpečení sběrných míst, se od počátku setkal s velkým ohlasem. Právě díky tomuto programu obec, která splní daná kritéria, získá nárok na finanční odměnu na zajištění odpovídajícího zabezpečení sběrného dvora před nežádoucími návštěvami zlodějů, případně zařízení k usnadnění manipulace a práce s odebranými spotřebiči, aniž by musela čerpat prostředky z obecní kasy. Za uplynulé tři ročníky se do programu zapojilo a výhod z něj využilo 222 obcí v celém Česku, vyplaceny jim byly odměny v celkové výši přesahující 5,6 milionu korun. Jen v loňském roce získalo podporu z Motivačního programu 65 obcí, 16 z nich dosáhlo maximální možné odměny ve výši 50 tisíc korun, celková částka vyplacené finanční podpory přesáhla 1,6 milionu korun. Díky získaným penězům obce investovaly převážně do zakoupení kamerových systémů, stacionárních kontejnerů, manipulační techniky, shromažďovacích prostředků, v některých sběrných místech pak na zpevnění plochy.

S cílem lépe ochránit odebraná elektrozařízení ve sběrných místech, ale také zároveň usnadnit manipulaci s nimi a zrychlit i usnadnit dopravní obslužnost byl v loňském roce spuštěn nový

projekt WINTEJNER. Funguje na principu výměny plného velkoobjemového kontejneru za prázdný. „Dosud jsme rozmístili 400 těchto speciálních kontejnerů do 125 sběrných dvorů. Naším cílem je do každého dvora umístit oba typy kontejnerů. Jeden z nich totiž slouží k shromažďování chlazení a druhý k shromažďování velkých a malých spotřebičů,“ říká ředitelka provozního oddělení kolektivního systému ELEKTROWIN Tereza Ulverová a dodává: „Sběrné dvory často nemohou WINTEJNER přijmout kvůli malému prostoru. Pro umístění a nakládku WINTEJNERU je totiž třeba plochy o délce minimálně 19 metrů.“

Motivační program 2011

Smluvní obce mohou čerpat podporu z Motivačního programu i letos. Pro ně a pro provozovatele sběrných dvorů jsou opět připraveny tři miliony korun na finanční podporu investic do zvýšení míry kompletnosti zpětně odebraných vysloužilých elektrozařízení, tedy do mechanických nebo elektronických zabezpečení zvyšujících ochranu sběrných míst a zpětně odebraných spotřebičů předávaných k recyklaci.

Při splnění daných kritérií má každá obec nárok na finanční odměnu např. na mechanické nebo elektronické zabezpečení sběrného místa, ať již celého sběrného dvora, nebo místa shromáždění elektroodpadu, za pořízení shromažďovacího skladového kontejneru pro velké spotřebiče, nebo kontejneru pro malé spotřebiče, zlepšení dopravní obsluž-

nosti zpevněním plochy sběrného místa. Obce zapojené do SYSTÉMU WINTEJNER pak na pořízení vysokozdvíhacího vozíku. Na obci je, aby si sama podle zkušenosti s provozem sběrného místa určila, co považuje za potřebné.

Motivační program je rozdělen do čtyř stupňů, obce mohou získat odměnu od 11 do 50 tisíc korun. O výši odměny rozhoduje míra splnění kritérií, která v první řadě odráží výtěžnost sběru spotřebičů (vyjma chlazení) na obyvatele za čtvrtletí. Každá obec může příspěvek čerpat až dvakrát ročně, celkem tedy může získat odměnu až 100 tisíc korun.

Základní program je postaven na komunikaci prostřednictvím informačního systému RECOS®, která je s ohledem na množství partnerů ze strany kolektivního systému preferována. V základním programu je uvedeno i kritérium přístupnosti sběrného místa pro prodejce, kterým se tak umožňuje v případě potřeby bezplatně využít možné předání spotřebičů.

Podpora sběru

I pro rok 2011 stanovil kolektivní systém ELEKTROWIN mimořádnou odměnu na podporu zvýšení objemu zpětného odběru logistické skupiny velké a malé spotřebiče (vyjma chlazení), a to ve výši

Přehled čerpání prostředků z Motivačního programu v roce 2010		
2010	počet žádostí	Kč
shromažďovací prostředky	18	577 296 Kč
manipulační technika	30	361 894 Kč
mechanické zabezpečení (stavební úpravy apod.)	1	50 000 Kč
elektronické zabezpečení, kamerový systém	9	298 539 Kč
zpevnění plochy	8	340 628 Kč
neschváleno	3	0 Kč
CELKEM	69	1 628 357 Kč

1,30 Kč/kg, respektive až 1,60 Kč/kg v případě plně naložených WINTEJNERŮ. Odměna náleží každé obci, která má uzavřenu smlouvu s kolektivním systémem ELEKTROWIN, a je zúčtovatelná čtvrtletně spolu s fakturací základního smluvního příspěvku na provozní náklady sběrného místa – tedy podle hmotnosti předaných spotřebičů v daném čtvrtletí. Další až 2 Kč/kg (vyjma chlazení) čekají na obce s dosaženou nejvyšší stanovenou výtežností na obyvatele. Odměňujeme tak obce, které opravdu pečují o systém sběru a podporují občany k předávání spotřebičů do míst zpětného odběru. Této odměny dosáhlo v loňském roce 24 měst a obcí a získaly tak téměř 0,6 milionu korun. Od-

měnu ve výši 1,20 Kč/kg získalo 94 obcí a rozdělily si téměř 1,5 milionu korun.

U systému WINTEJNER je motivace zaměřena na využívání plné kapacity kontejnerů. Z tohoto důvodu umožňuje ELEKTROWIN z Motivačního programu také pořízení vysokozdvizného vozíku. Z programu lze nově financovat pořízení

plachty na zakrytí otevřeného WINTEJNERU na chladničky – což jistě všichni po zkušenostech z uplynulé zimy ocení.

Více informací k Motivačnímu programu najdete na: www.elektrowin.cz, nebo v brožurce *Podpora zpětného odběru*, kterou lze objednat na stejných webových stránkách v sekci Informační materiály.

KONTROLUJÍ A ZÁROVEŇ RADÍ I POMÁHAJÍ

Na kontroly míst zpětného odběru vysílá ELEKTROWIN své externí spolupracovníky již od roku 2007. Jejich úlohou není jen pouhé zjištění daného stavu, ale v případě potřeby také pomoc a podpora při jeho zlepšení.

Na počátku bylo cílem zavedení kontrol především monitorování sítě sběrných míst, stávajících podmínek a případných problémů s uskladňováním elektroodpadu. Mnohem větší roli pak začali kontroloři sehrávat – a stále sehrávají – v souvislosti s Motivačním programem, který ELEKTROWIN spustil pro obce v roce 2008. Jedním z jeho důležitých kritérií je zabezpečení sběrného místa před nežádoucími návštěvami, pro něž

je elektroodpad lákavou kořistí, kontrola odpovídajících podmínek pro vlastní shromažďování a uskladňování odloženého elektrozařízení skupin 1, 2 a 6 i zkvalitnění dopravní obslužnosti. V zájmu rychlého zlepšení stávající situace a vyřešení případných problémů ve sběrných místech se vlastní kontrolní činnost rozšířila o poradenskou činnost. Při kontrole místa zpětného odběru regionální poradci odpoví jednak na aktuální dotazy týkající se

zpětného odběru elektrozařízení, současně také poskytnou odbornou konzultaci k splnění podmínek Motivačního programu a pomohou při vyplnění příslušných žádostí i podkladů při pořizování venkovních kontejnerů na drobné spotřebiče. Jejich dalším úkolem je rovněž pomoc při realizaci projektu *Lokální informační kampaň* či vyhodnocení, zda má obec splněny podmínky pro umístění WINTEJNERU.

Obcím, které dosud nejsou zapojeny do spolupráce s naší společností, poradci pomohou s uzavřením *Smlouvy o vytvoření místa zpětného odběru*, při registraci svazku či mikroregionu do programu *Putující kontejner* nebo poskytnou informace o zapojení do mobilního svazu. Se školami poradci spolupracují v rámci jejich vstupu do projektu *Uklid'me si svět!*.

PUTUJÍCÍ KONTEJNER V LOŇSKÉM ROCE PROJEL 424 OBCÍ

Přijede, vysbírá a zase odjede. Tak by se dal charakterizovat projekt Putujícího kontejneru. Ten šetří nejen životní prostředí a lidské úsilí vynaložené na recyklaci elektroodpadu, ale i obecní kasu.

Jen za uplynulý rok kontejner procestoval 24 mikroregionů, navštívil více než 400 obcí a pohltil téměř 242 tun vysloužilého elektrozařízení.

„Z průzkumů víme, že v oblastech, kde není k dispozici sběrné místo nebo je hůře dostupné, klesá ochota lidí recyklovat vysloužilé elektrospotřebiče. Projekt Putující kontejner má za cíl recyklaci lidem co nejlépe usnadnit,“ uvádí Tereza Ulverová, ředitelka provozního oddělení společnosti ELEKTROWIN, a dodává: „Projekt Putující kontejner je sestaven tak, aby žádným způsobem nezatěžoval rozpočty obcí.“

Speciálně uzamykatelný kontejner ELEKTROWIN přistaví na žádost svazku obcí či mikroregionu a společně s ním sestaví také jeho cestovní harmonogram. Kontejner se pak přemisťuje z jednoho místa na druhé, přičemž na každém místě se zdrží na dobu jednoho až tří dnů. O tom, že kontejner do obce dorazí, jsou obyvatelé obcí informováni s měsíčním předstihem prostřednictvím letáků a plakátů, které obci ELEKTROWIN poskytne zdarma. „Spolupráce se společností ELEKTROWIN nás nejen zbavuje starostí se zajištěním sběru, ale i významně usnadňuje obyvatelům našich obcí recyklaci vysloužilého elektrozařízení,“ říká Vlastimil Lukášek, zástupce Dobrovolného svazku obcí Prachaticko.

Za loňský rok se zastavil Putující kontejner na 424 místech. Více než čtvrt milionu jejich obyvatel se tak mohlo pohodlně a ekologicky zbavit vysloužilého elektrozařízení. A že se obyvatelé se sbíráním činili, ukazuje fakt, že na jednoho

z nich průměrně připadl více než jeden kilogram odevzdaného elektroodpadu. To v přepočtu znamená, že Putující kontejner jen za minulý rok ušetřil více než 1,4 milionu kWh elektrické energie, která nemusela být využita při výrobě nových spotřebičů, 140 tisíc litrů ropy, které ne-

musely být vytěženy, a zabránil vzniku přes 2800 tun oxidu uhličitého, který nebyl vypuštěn do atmosféry.

Co udělat pro to, aby i váš svazek obcí či mikroregion navštívil Putující kontejner?

Zpětný odběr vysloužilých elektrospotřebičů prostřednictvím mobilního kontejneru šetří obcím finanční prostředky, o ekologických aspektech nemluvě. Máteli zájem i ve vašem regionu uspořádat akci na podporu sběru vysloužilých elektrozařízení, podívejte se na webové stránky: www.elektrowin.cz – sekce Obce a sběrné dvory – a objednejte Putující kontejner i k vám.

Mikroregion	počet obyvatel	počet obcí	celková hmot. v kg	kg/obyv.
Mikroregion Novoměstsko	19 896	25	8 565	0,430
Mikroregion Podřipsko	11 193	23	14 400	1,287
Svazek Prachaticko	2 276	8	2 600	1,142
Svazek obcí Pováří Loučka	3 894	5	6 640	1,705
Mikroregion Ostrožsko	8 359	5	3 627	0,434
Svazek obcí mikroreg. Rozvodí	5 526	7	5 600	1,013
Sdružení obcí Rýmařovska	8 751	12	13 410	1,532
Svazek obcí okresu Plzeň - jih	48 077	89	59 450	1,237
Mikroregion Dolní Poolšaví	3 125	4	3 860	1,235
Svazek obcí Jestřebí hory	14 453	11	7 544	0,522
Mikroregion Telčsko	1 442	8	2 456	1,703
Mikroregion Bílé Karpaty	4 949	7	5 770	1,166
Svazek obcí Novoborska	15 402	16	6 386	0,415
Mikroregion Holešovsko	9 956	18	7 620	0,765
Mikroregion Židelná	3 844	5	2 240	0,583
Čistší střední Podyjí	11 576	15	10 580	0,914
Svazek obcí Mikroreg. Žulovska	5 981	7	3 395	0,568
Svazek obcí 1866	2 884	5	2 265	0,785
Svazek obcí Úpa	3 212	10	2 638	0,821
Svazek obcí Metuje	4 672	10	2 030	0,435
Mikroregion Novoměstsko	8 983	26	15 839	1,763
Mikroregion Staroměstsko	15 301	16	8 320	0,544
Svazek obcí Pováří Loučka	3 894	5	8 740	2,244
Svazek obcí okresu Plzeň - jih	40 214	87	37 980	0,944
CELKEM	257 860	424	241 955	1,008

PUTUJÍCÍ KONTEJNER VÍTAJÍ OBČANÉ I SAMOSPRÁVY OBCÍ

Putující kontejner – projekt společnosti ELEKTROWIN – již třetím rokem pomáhá svazkům měst a obcí i mikroregionům se zpětným odběrem elektroodpadu. Jedním ze svazku obcí, který tuto příležitost využívá již od samého začátku, je svazek obcí okresu Plzeň-jih.

pro případ jejich nepřítomnosti v daném termínu, jim bylo umožněno odkládat staré elektrospotřebiče na stanoveném místě již předem. Místo pro odložení odpadů bývá většinou na zpevněné ploše a po stanovený čas je vytipován pracovník obce, který zajišťuje dohled nad ukládanými odpady.

Koordinátorky projektu Lenky Šlajsové z Regionální a rozvojové agentury Plzeň jsme se zeptali, s jakým ohlasem se projekt v obcích setkává a co jim přináší.

Pro obce je důležité, aby pro ně nakládání s odpady bylo samozřejmě ekologické, ale současně ekonomické. Právě proto svazek obcí okresu Plzeň-jih začal v oblasti zpětného odběru elektroodpadu spolupracovat s kolektivními systémy od jejich vzniku a rovněž o projekt společnosti ELEKTROWIN Putující kontejner jsme projevíli zájem hned od jeho spuštění, tedy v roce 2009.

Splnil Putující kontejner očekávání obcí a jejich obyvatel?

Rozhodně ano, proto jsme jej využili i v loňském roce, a to dokonce dvakrát. Poprvé byl postupně rozeslán do 89 obcí a posloužil více než 48 000 obyvatel, kteří do něj odložili přes 59 tun již nepotřebných elektrospotřebičů, podruhé vedla trasa přes 87 obcí se zhruba 40 000 obyvatel, kteří se tak celkem pohodlně zbavili téměř 40 tun elektroodpadu. Využití Putujícího kontejneru kolektivního systému ELEKTROWIN nám vloni ušetřilo celkem téměř 250 tisíc korun.

Zmínila jste se o trase, po níž kontejner putoval. Podle čeho jste ji v regionu určovali?

Putující kontejner byl přistavován v obcích, které nemají sběrný dvůr. Dávat ho k dispozici tam, kde sběrný dvůr je, bylo neefektivní. Všechny sběrné dvory

provozované v členských obcích svazku mají smluvní vztah se systémy zabezpečujícími zpětný odběr elektrozařízení. O přistavení kontejneru v jednotlivých obcích byli obyvatelé vždy předem informováni prostřednictvím letáků, obecních tiskovin a místního rozhlasu.

V řadě obcí slouží nemovitosti jen jako rekreační objekty. Mohli do kontejnerů vyhodit elektroodpad i ti, co v obci trvale nežijí?

Využití Putující kontejner k odložení starých spotřebičů mohli i ti, kdo do obcí jezdí jen za rekreaci a nežijí v nich trvale. S předstihem se dozvěděli, kdy se v obci svoz uskuteční, a ze strany obce,

S jakým ohlasem veřejnosti se projekt Putující kontejner setkal?

Velmi rychle se ujal, pro lidi je pohodlný, není jistě náhodou, že procento zpětně odebraných spotřebičů u nás stoupá. Putující kontejner se ale ujal také hlavně mezi představiteli vedení samospráv. Náklady, které obce a města (včetně odměn) ušetří za zpětně odebrané výrobky, jsou účelově využívány v oblasti zlepšování služeb a budování infrastruktury v oblasti odpadového hospodářství. Je přáním všech obcí, aby to obdobně, jako je tomu u zpětného odběru elektrozařízení, fungovalo i u dalších komodit odpadů, například u pneumatik.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

SPOLUPRÁCE S KRAJI SE NADÁLE PROHLUBUJE

Cílem projektu *Intenzifikace zpětného odběru elektrozařízení a odděleného sběru elektroodpadu v krajích České republiky* je rozšířit stávající síť sběrných míst a ještě více je přiblížit občanům, posílit efektivitu zpětného odběru a především dosáhnout větší informovanosti veřejnosti, jak správně naložit s elektrospotřebičem, když doslouží.

Vzájemná spolupráce se začíná odvíjet podepsáním dohody, na jejímž základě kolektivní systém spolu s krajem vypracují souhrn konkrétních akcí, které zvýší zpětného odběru v regionu podpoří. Dosud bylo uzavřeno a naplňuje se obsah kooperačních dohod v sedmi krajích – v Libereckém, Jihomoravském, Karlovarském, Zlínském, Pardubickém, Plzeňském a na Vysočině. Ve všech, s výjimkou Zlínského kraje, již dnes jezdí obráňované autobusy informující občany o možnostech odložení starého spotřebiče v dané lokalitě.

Program pro obce se sběrnými dvory i bez nich

Nadále ve všech smluvních krajích pokračuje rozšiřování systému WINTEJNER, který díky výměnnému principu „plný za prázdný“ významně zvyšuje efektivitu zpětného odběru. Také v letošním roce mohou obce získat podporu na zabezpečení

sběrných dvorů, pokud využijí možnosti čerpání finančních prostředků z *Motivačního programu společnosti ELEKTROWIN* (více na str. 8–9). Podle splněných kritérií lze získat až 50 tisíc korun dvakrát ročně. Obcemi bez sběrných míst pokračuje pouť Putujícího kontejneru a jejich obyvatelům se tím sběrné místo přibližuje až k jejich bydlišti. Také letos se počítá s dalším navazováním dílčí spolupráce s organizacemi zřizovanými krajem, které se tak budou moci zaregistrovat jako sběrné místo, přičemž obdrží zdarma sběrnou nádobu na elektroodpad.

Do recyklace se zapojilo více škol

Intenzivnější spolupráce s krajem se pozitivně projevila ve výrazném zvýšení počtu škol, které se zapojily do projektu *Uklidme si svět!*. Vítěze v jednotlivých kategoriích – v celkovém množství sebraného elektroodpadu a v množství přepočteném na žáka – vyhodnotí ELEKTROWIN nejen na celostátní úrovni, ale i v rámci jednotlivých krajů (s nimiž má dosud uzavřenu dohodu o spolupráci) a vítězné školy z krajských kol získají odměnu ve výši 7000, 5000 a 3000 korun. Pro zařazení do krajské soutěže je třeba sebrat minimálně 500 kg vysloužilých elektrozařízení.

O elektroodpadu v ZOO i na Dnech Země

Ani v letošním roce nepřijdou návštěvníci deseti zoologických zahrad o informační

akci *S vysloužilci do ZOO*, pořádanou společností ELEKTROWIN a zoologickými zahradami, kterou si oblíbili a již čekají, kdy se v jejich regionu opět uskuteční, aby spojili příjemné s užitečným. Za odevzdaný spotřebič totiž dostanou jejich děti volnou vstupenku do ZOO, dospělí pak slevu na vstupném. K podpoře větší informovanosti veřejnosti o zpětném odběru a recyklaci elektrospotřebičů ELEKTROWIN rovněž přispěje svou účastí na oslavách Dne Země v několika vybraných městech.

Klíčem je informovanost obcí

Projekt užší spolupráce s krajem věnuje maximální pozornost jednotlivým městům a obcím, velkým přínosem k zvýšení zpětného odběru jsou proto vždy prezentace společnosti ELEKTROWIN na tradičních setkáních se starosty a dalšími zástupci měst a obcí. Ti jsou tak seznámeni s možnostmi i finančními úsporami, jež jim navázání spolupráce s kolektivním systémem může přinést. V současné době má ELEKTROWIN potvrzeny termíny své účasti na školení v Libereckém, Pardubickém, Plzeňském, Karlovarském kraji a na Vysočině.

Pro zabezpečení lepší informovanosti obyvatel mají obce možnost využívat ve zpravodajích a dalších místních médiích články a inzerci, již pro ně zpracoval ELEKTROWIN. Za jejich využití nemusí obec platit nic, naopak ještě získá odměnu, a to 1000 korun za článek, 2000 za inzerát. Maximální roční odměna je 5000 korun.

Spolupráce s kolektivním systémem ELEKTROWIN zajišťuje krajům – a potažmo i jednotlivým městům a obcím – možnost zvýšit povědomí občanů o významu a nutnosti zpětného odběru elektrozařízení, usnadnit a zefektivnit vlastní sběr a současně ušetřit finance, které by musely vynaložit, pokud by recyklaci elektroodpadu zajišťovaly samy na vlastní náklady.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

BROŽURA PRO OBCE 2011

Díky spolupráci s obcemi se naši společnosti v závěru minulého roku podařilo překročit magickou hranici 100 tisíc tun vyřazených elektrospotřebičů vysbíraných a zrecyklovaných od jejího založení v roce 2005.

Pro další zkvalitnění a zefektivnění spolupráce s obcemi aktualizoval ELEKTROWIN informační brožuru *Podpora zpětného odběru v obcích 2011*.

Městské a obecní samosprávy tak dostávají k dispozici materiál, který jim usnadňuje orientaci v aktuálních programech a projektech, jež kolektivní systém poskytuje svým partnerům při řešení problematiky zpětného odběru. Aby i nadále sběr a recyklace vysloužilých elektrozařízení vykazovaly dobré výsledky a obce pokračovaly v dosavadním trendu, přichází ELEKTROWIN i letos s Motivačním programem, který obcím přináší nejednu

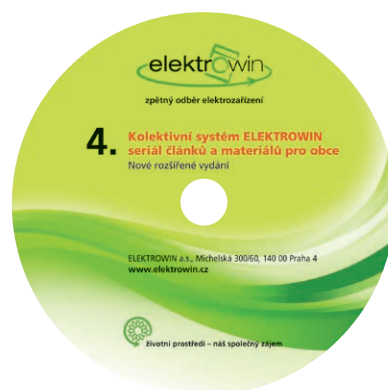
výhodu – a ty o něj projevují stále větší zájem. Právě Motivačnímu programu, jeho aktuálními podmínkami, kritériím a v neposlední řadě i možným finančním odměnám je v brožuře věnován největší prostor. Města a obce se v ní rovněž mohou zevrubně seznámit s novým projektem WINEJNER, který si za jediný rok získal u provozovatelů sběrných dvorů velké uznání. Dalším z velmi úspěšných projektů, který se v brožuře představuje, je Putující kontejner. Ten oceňují zejména ty obce, které nemají vlastní sběrný dvůr a i do toho nejbližšího je to pro jejich obyvatele příliš daleko na to, aby byli ochotni

vysloužilé elektrospotřebiče důsledně třídit. Brožura byla zaslána všem obcím, jež mají se společností ELEKTROWIN uzavřenu smlouvu. Další zájemci si ji mohou stáhnout na webu: www.elektrowin.cz/cs/informacni-materialy.html/kategorie/katalog, případně objednat na e-mailové adrese: marketing@elektrowin.cz nebo na telefonu: +420 241 091 832.

CD PRO OBCE AKTUÁLNĚ

Pro zajištění potřebné informovanosti svých obyvatel mohou města a obce nadále využívat „céděčko“ s články o správném nakládání s již nepotřebnými elektrospotřebiči. Pro letošní rok pro ně ELEKTROWIN připravil nové, již čtvrté, rozšířené vydání.

Vše, co je třeba vědět o zpětném odběru již nepotřebného elektrozařízení, je zpracováno do série informačních článků, které mohou publikovat města a obce v radničních listech, zpravodajích a dalších místních médiích. Složka obsahuje aktualizované texty z CD, jež ELEKTROWIN vydal v letech 2008–2010, dále články zcela nové, ke každému tématu jsou pak připojeny ilustrační fotografie, které je možné

využívat dle vlastního výběru redakce. Na CD jsou rovněž prezentovány plakáty, jež na objednávku zašle ELEKTROWIN zdarma. Za zveřejnění jednoho článku obdrží obec odměnu 1000 Kč + DPH. V případě inzerce uhradí ELEKTROWIN obci další odměnu ve výši 2000 Kč + DPH. Veškeré články a inzeráty lze používat opakovaně ve více číslech, maximální odměna na jednu obec činí 5000 Kč za rok 2011.

V loňském roce zveřejnilo článek nebo inzerce v obecním zpravodaji 161 obcí. Informace o správném nakládání s vysloužilými spotřebiči se dostaly téměř k 732 tisícům obyvatel v rámci celé České republiky.

Zájemci o zaslání aktualizovaného CD mohou kontaktovat Mgr. Janu Machkovou (marketing@elektrowin.cz, tel.: +420 241 091 832).

STARÉ SPOTŘEBIČE HASIČŮM!

Nový projekt na podporu zpětného odběru

V současné době připravuje kolektivní systém ELEKTROWIN spuštění nového programu Staré spotřebiče hasičům!. Jeho záměrem je zvýšení objemu zpětného odběru a rovněž zvýšení povědomí o zpětném odběru jako celku.

Napříště by se tak podle zmíněného programu měli na zpětném odběru vysloužilých elektrospotřebičů podílet vedle organizací, které již s kolektivním systémem spolupracují, také dobrovolní hasiči. Proč právě s nimi navazuje ELEKTROWIN spolupráci? Především proto, že jsou velmi aktivní, ve své činnosti jsou úzce spjatí s životem své obce a jejího okolí, patří k uznávaným autoritám v rámci obcí, koo-

perují s místními úřady a hlavně síť dobrovolných hasičských sborů je rozprostřena po celé České republice. Celkem působí na našem území téměř 6000 dobrovolných hasičských sborů.

Navíc řada dobrovolných hasičských sborů jsou hlavními organizátory svazů železného či nebezpečného odpadu v obcích nebo mají patronáty nad jarním či podzimním obecním úklidem. Sběr

elektroodpadu jim nadto pomůže vylepšit vlastní rozpočty. Věříme, že se tato iniciativa setká s pozitivním ohlasem a prospěje nejen oběma partnerům, ale zejména životnímu prostředí.

ČERVENÉ KONTEJNERY USNADŇUJÍ RECYKLACI DROBNÝCH SPOTŘEBIČŮ

Umístěním 17 červených kontejnerů podpořilo již devět obcí ve spolupráci se společností ELEKTROWIN sběr drobných spotřebičů z domácností.

I když si Češi stále více uvědomují nutnost recyklace vysloužilých elektrospotřebičů, jsou ochotni odvézt do sběrného dvora spíše jen ledničky, pračky či myčky, tedy jen velké spotřebiče. Pokud jde ale o drobný elektroodpad z domácností, stále velké množství ho končí v popelnicích. „Recyklovat drobná elektrozařízení u nás stále ještě není běžné. Třeba vysoušeče vlasů, holicí strojky či rychlovarné konvice lidé vyhazují do popelnice. Z průzkumu,

kteř si nechal ELEKTROWIN zpracovat, vyplývá, že klesá ochota lidí nosit elektroodpad daleko od svého bydliště,“ uvádí generální ředitel kolektivního systému ELEKTROWIN Roman Tvrzník.

Zvýšit množství vysbíraného drobného elektroodpadu mají pomoci také červené kontejnery, jež společnost ELEKTROWIN postupně rozmisťuje v jednotlivých obcích. Aby co nejlépe plnily svůj účel, lidé je obvykle mají k dispozici v pro-

storu, kde jsou již umístěny kontejnery na plasty, papír a sklo, tedy tam, kam jsou zvyklí nosit i jiný odpad určený k recyklaci. V současné době se mohou pohodlně, ale nyní již ekologicky, zbavit staré žehličky, fény či toustovače vhozením do červeného kontejneru obyvatelé devíti obcí. Například Seč na Pardubicku pořídila pro své občany ve spolupráci se společností ELEKTROWIN hned čtyři červené kontejnery, Kadaň na Ústecku pak tři, další obce po dvou či jednom kuse. Celkem jich zatím bylo rozmístěno sedmnáct. „Červený kontejner si lidé chválí, umožnil recyklaci skutečně každému,“ říká Jarmila Kubíčková, zástupkyně Městského úřadu v Rudimově, kde se červený kontejner objevil ve společnosti kontejnerů na separování ostatního odpadu.

VZORKOVÁNÍ

Jak zjistíme, kolik malých spotřebičů je ve skupině 2 a kolik ve skupině 6? Jak víme, kolik spotřebičů je „historických“ a kolik je „nových“? Jak rozdělujeme náklady tří sběrných skupin – do pěti nebo šesti finančních skupin? Tvrdí-li někdo, že to nejde, nemá pravdu!

Od počátku fungování kolektivního systému ELEKTROWIN je zavedeno vzorkování zpětně odebraných spotřebičů u zpracovatelů. Na základě tohoto vzorkování sledujeme podíl starých a nových spotřebičů a jejich zařazení do skupin a podskupin podle vyhlášky č. 352/2005 Sb. a podle finančních skupin (chlazení, velké spotřebiče, malé spotřebiče, střední spotřebiče, nářadí a zahrada). Každý výrobce tak má jistotu, že z jeho recyklačního příspěvku není financován sběr a recyklace výrobků, které na trh neuvádí.

Skupiny sběru

Sběr, svoz a zpracování probíhá po tzv. sběrných a logistických skupinách (chlazení, velké spotřebiče a malé spotřebiče), zejména kvůli odlišnému způsobu skladování, přepravy a samozřejmě především zpracování, kdy každá ze skupin je zpracovávána specifickým způsobem.

Skupiny zákona

Podle zákona o odpadech je však nutné podávat roční zprávu a údaje o zpětně odebraných a recyklovaných spotřebičích poskytovat podle skupin elektrozařízení (v našem případě skupina 1 – velké domácí spotřebiče, 2 – malé domácí spotřebiče a skupina 6 – elektrické a elektronické nástroje).

Skupiny finanční

Aby toho nebylo málo, každá skupina obsahuje výrobky, které jsou si podobné velikostí i materiálovým složením (např. podskupiny 1.13 elektrická topidla a 2.4 šicí stroje spadají do finanční skupiny malé spotřebiče).

V roce 2010 bylo zpracovateli provedeno 919 vzorkování a bylo vzorkováno:

1603 t chlazení z 15 870 t
978 t velkých spotřebičů ze 7079 t
463 t malých spotřebičů z 1984 t

Každý zpracovatel provádí detailní záznam o počtu a hmotnosti spotřebičů. Informace se zaznamenává do informačního systému, který nám tak poskytuje bázi, na jejímž základě je prováděn dočet množství výše uvedených skupin.

Výstup ze vzorkování v roce 2010 byl tedy základem pro rozčlenění skupin podle zákona 185/2001 Sb., příloha č. 1, takto:

– skupina 1	21 074,968 t
– skupina 2	3647,148 t
– skupina 6	211,341 t

Dopočet procentuálního podílu jednotlivých finančních skupin je následující:

- chlazení 62 %
- velké spotřebiče 27 %
- střední spotřebiče 8 %
- malé spotřebiče 2 %
- nářadí a zahrada 1 %

Pro roční zprávu je prováděn dočet podílu sběru jednotlivých zákonných skupin ve sběrných místech v obcích, u posledních prodejců a ostatních.

Podíl sběru podle sběrných skupin je...

- chlazení
72 % ve sběrných místech obcí
15 % u posledních prodejců
13 % ostatní

- velkých spotřebičů
56 % ve sběrných místech obcí
33 % u posledních prodejců
11 % ostatní
- malých spotřebičů
63 % ve sběrných místech obcí
22 % u posledních prodejců
15 % ostatní

Podíl sběru přepočtený na skupiny podle zákona...

- skupina 1
68 % ve sběrných místech obcí
20 % u posledních prodejců
12 % ostatní
- skupina 2
63 % ve sběrných místech obcí
22 % u posledních prodejců
15 % ostatní
- skupina 6
61 % ve sběrných místech obcí
25 % u posledních prodejců
14 % ostatní

Vzorkování podílu nových a historických elektrozařízení je prováděno v rámci vzorkování u zpracovatele – zaznamenávají, zda se jedná o nové spotřebiče (se symbolem potvrzené popelnice). Z tohoto vzorkování je zřejmé, že podíl historických elektrozařízení, zejména u skupiny velké spotřebiče a chlazení, je stále vysoký, ačkoli již uplynulo pět let od platnosti povinností výrobce. Náklady na „historická“ elektrozařízení budou tedy prokazatelně čerpány v delším časovém horizontu, než je možné vybírat příspěvky na tato elektrozařízení.

Podíl nových spotřebičů...

- chlazení – téměř 5 %
- velké spotřebiče – bezmála 10 %
- malé spotřebiče – více než 26 %

Vzorkování je užitečným nástrojem nejen pro kolektivní systém, ale také pro zpracovatele – i oni mají ve svém ročním hlášení spotřebiče rozdělené do deseti skupin podle zákona.

V LOŇSKÉM ROCE BYLO EKOLOGICKY ZPRACOVÁNO VÍCE NEŽ 25 TISÍC TUN BÍLÉ TECHNIKY

Společnost ELEKTROWIN v roce 2010 vysbírala 25 448 tun elektroodpadu, přičemž každý Čech zrecykloval naším prostřednictvím v průměru 2,41 kg elektroodpadu.

Výsledky uplynulého roku však poprvé od roku 2005 vykazují meziroční pokles ve zpětném odběru elektrospotřebičů, a to až o 12 %. A to i přesto, že došlo k dalšímu rozšíření sítě sběrných míst, intenzivnější spolupráci s regiony i samotnými obcemi.

Pokles v recyklaci elektroodpadu znamenaly všechny kraje České republiky s výjimkou Jihočeského, kde se naopak ve srovnání s rokem 2009 vloni podařilo vybrat o 74 tun vysloužilého elektrozařízení více, tedy 1706 tuny. V absolutním množství vedl s 3322 tunami Středočeský

kraj, za ním se umístilo hlavní město Praha s 3094 tunami a třetí místo si zajistil Jihomoravský kraj recyklací 2355 tun. V přepočtu množství vybraného elektroodpadu na jednoho obyvatele si nejlépe v loňském roce vedli v Plzeňském kraji, kde se odevzdalo 3,39 kg vysloužilého elektra na osobu. Jako další nejhleduplnější k životnímu prostředí se ukázali obyvatelé krajů Libereckého – 2,87 kg a Středočeského – 2,83 kg. Naopak obyvatelé Ústeckého kraje většinu již nepotřebných spotřebičů stále vyhazují do popelnice či na jiná místa, kam také nepatří. V loňském roce totiž zrecyklovali pouze 1,59 kg na hlavu.

Kraj	ROK 2008		ROK 2009		ROK 2010	
	celkové množství (t)	výtěžnost na obyvatele (kg)	celkové množství (t)	výtěžnost na obyvatele (kg)	celkové množství (t)	výtěžnost na obyvatele (kg)
Jihočeský	1118	1,77	1631	2,59	1741	2,74
Jihomoravský	1776	1,57	2557	2,26	2404	2,12
Karlovarský	535	1,76	776	2,55	632	2,08
Královéhradecký	1003	1,82	1553	2,83	1525	2,91
Liberecký	861	2,00	1295	3,01	1261	2,93
Moravskoslezský	1714	1,37	2623	2,10	2357	1,89
Olomoucký	1162	1,82	1371	2,14	1385	2,16
Pardubický	976	1,92	1498	2,95	1360	2,68
Plzeňský	1090	1,97	2200	3,97	1920	3,46
Praha	2938	2,47	3675	3,09	3158	2,66
Středočeský	3284	2,79	3919	3,33	3390	2,69
Ústecký	1672	2,03	1697	2,06	1309	1,59
Vysočina	1143	2,23	1697	3,32	1388	2,71
Zlínský	1912	3,24	2024	3,43	1619	2,76
Celkem	21 182	2,06	28 516	2,77	25 448	2,42

PRAHA 4 UKLIDILA SVÉ DOMÁCNOSTI

Možnost zbavit se již nepotřebných domácích spotřebičů jednoduše, přitom ekologicky, a aniž by museli vážit cestu do sběrného dvora, dostali během dubna a v prvních květnových dnech obyvatelé sídliště Novodvorská v Praze 4.

Velkou jarní akci mobilního zpětného sběru elektrických a elektronických zařízení tu pro ně ve spolupráci s Městskou částí Praha 4 uspořádal kolektivní systém ELEKTROWIN.

„Cílem této akce bylo zjistit zájem občanů o přiblížení sběrného prostředku k jejich bydlišti a vyjmout spotřebiče z mobilních velkoobjemových svozů, čímž město snižuje své náklady na sběr nebezpečných nebo velkoobjemových odpadů,“ říká Roman Tvrzník, generální ředitel společnosti ELEKTROWIN. Celá oblast byla předem důsledně zmapována a podle

jejího osídlení bylo vybráno 23 stanovišť vhodných pro umístění velkoobjemového kontejneru. Kdy a na kterém z vytipovaných míst byl kontejner přistaven, byli místní obyvatelé s předstihem informováni letáky, které byly doručeny do jejich domácností, dále prostřednictvím polepů autobusových zastávek v dané lokalitě a v neposlední řadě i informačními city-light panely ve stanicích metra Budějovická a Kačerov. Každý den pak od 8.00 až do 18.00 hodin přiváželi lidé z dotčené oblasti ledničky, pračky, mrazničky či přinášeli drobné elektrospotřebiče, které

v jejich domácnostech již dosloužily. Zajištěna byla také celodenní obsluha WINTEJNERu, která dohlížela na to, aby nikdo již odevzdané elektrozařízení neodcizil nebo nevyužil WINTEJNER k odložení jiných nepotřebných věcí z domácností.

Ekologickou recyklaci takto sebraných elektrospotřebičů zajistily Pražské služby.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

OSLOVUJEME VEŘEJNOST NA AKCÍCH KE DNI ZEMĚ

Již každoročně se s příchodem jara společnost ELEKTROWIN zapojuje do oslav ekologických akcí pořádaných ve městech a obcích u příležitosti Dne Země.

Po celé České republice mají tyto environmentální akce svou tradici a jejich cílem je seznamovat a učit občany, jak správně nakládat s odpady, které vyprodukují ve svých domácnostech, a vysvětlovat jim přínos recyklace z hlediska ochrany životního prostředí i opětovného využití získaných materiálů ve výrobě.

Již letošní startovní víkend se setkal s velkým zájmem veřejnosti. V pátek

15. dubna jsme s naším informačně-propagačním stánkem zavítali na oslavu Dne Země do Ostravy-Zábřehu, kterou navzdory chladnému dopoledni navštívilo téměř tisíc občanů.

Následující sobota zavedla náš promo tým do Podkrušnohorského zooparku v Chomutově, kde se konala naše tradiční akce S vysloužilci do ZOO. Přestože v případě chomutovského zooparku měla

svou úplnou premiéru, možnost vyměnit již nepotřebný spotřebič za volnou vstupenku využilo 280 návštěvníků.

Víkend jsme završili v historickém centru Brna, kde se Den Země slavil díky hřejivému sluníčku za velké účasti rodin s dětmi. Velký byl i jejich zájem o problematiku zpětného odběru a recyklaci elektrozařízení.

Ekologických akcí pořádaných v jednotlivých krajích celé republiky na oslavu Dne Země, ale i při dalších příležitostech, bude společnost ELEKTROWIN využívat k propagaci a podpoře zpětného odběru až do podzimu.

Seznam a termíny plánovaných akcí najdete na: www.elektrowin.cz.

RECYKLACE ELEKTROZAŘÍZENÍ VÝRAZNĚ NAPOMÁHÁ SNÍŽENÍ NAŠÍ UHLÍKOVÉ STOPY

Uhlíková stopa, kterou za sebou při své každodenní činnosti ročně Češi zanechávají, představuje v průměru 14,2 tuny oxidu uhličitého. V posledních letech se ji sice daří snižovat, přesto stále ještě přesahuje evropský průměr o téměř čtyři tuny.

Uhlíková stopa představuje, zjednodušeně vyjádřeno, množství oxidu uhličitého a dalších skleníkových plynů, které se vytvářejí a uvolňují do ovzduší při každodenní lidské činnosti. Ne náhodou se o uhlíkové stopě hovoří v souvislosti s globálním oteplováním a negativními změnami životního prostředí. V současné době je vyčíslen objem CO₂ v uhlíkové stopě, jenž v průměru připadá na jednoho obyvatele Česka za rok, na 14,2 tuny. Ve srovnání s ostatními státy Evropy je obsah CO₂ v „české“ uhlíkové stopě o téměř čtyři tuny vyšší. Snažíme se ji ale snižovat.

Čím větší uhlíková stopa, tím výraznější je dopad lidských aktivit na přírodu. „Lidé si často ani neuvědomují, že klimatické změny ovlivňuje každý z nás. Uhlíkovou stopu dokáže výrazně snížit třeba recyklace vysloužilých elektrozařízení,“ říká generální ředitel společnosti ELEKTROWIN Roman Tvrzník. „Například recyklací pračky lidé svou uhlíkovou stopu sníží o 43 kilo CO₂. Navíc ušetří přes 165 kWh elektrické energie,“ dodává.

Společnost ELEKTROWIN, jako největší kolektivní systém zaměřený na zpětný odběr vysloužilých elektrospotřebičů v České republice, od svého založení v roce 2005

již zpětně odebrala a předala k recyklaci více než 100 tisíc tun vyřazených elektrospotřebičů. Za posledních pět let tak zabránila vzniku více než 1 150 000 tun CO₂. Ze zrecyklovaných elektrozařízení lze využít až 90 procent materiálů k další výrobě, čímž současně ELEKTROWIN přispěl k úspoře 609 milionů kWh elektrické energie.

„Podstatně zmenšit svou uhlíkovou stopu recyklací a uváženým nakládáním s elektroodpadem, stejně tak nákupem kvalitnějších produktů s nižší spotřebou energie může každý z nás,“ připomíná Roman Tvrzník.

Víte, že...

...stejný objem oxidu uhličitého jako v průměru jeden Čech za rok vyprodukuje například osobní automobil se spotřebou osm litrů na 100 kilometrů po ujetí 77 tisíc kilometrů

...kromě CO₂ a 609 milionů kWh elektrické energie ELEKTROWIN ušetřil také 10 milionů tun železné rudy

...díky recyklaci elektroodpadu se do přírody nedostalo až 400 tun nebezpečných látek, zejména freonů

...ve spotřebičích jsou nejčastěji zastoupeny kovy – tvoří více než 73 procent jejich hmotnosti; dalších 23 procent tvoří plasty a zbylá čtyři procenta materiály, jako je sklo či beton

Svět S NÁMI UKLÍZÍ REKORDNÍ POČET ŠKOL

Do čtvrtého ročníku soutěžního projektu Uklidme si svět! se již přihlásilo rekordních 700 základních a středních škol, díky tomu lze očekávat také výrazný nárůst množství vysloužilých elektrozařízení, jež předají školáci k recyklaci.

Právě probíhající čtvrtý ročník ekologického projektu Uklidme si svět! pořádaný společností ELEKTROWIN pro základní a střední školy v celé České republice se těší historicky nejvyšší účasti. Zatímco v předchozím ročníku do něj bylo zapojeno necelých 200 škol, nyní je jich již 700. Přitom jen od listopadu loňského roku do projektu vstoupilo bezmála 500 školských zařízení. Jednoznačně to dává pozitivní signál, že vedení jednotlivých škol si uvědomuje důležitost vzdělávání žáků v oblasti zpětného odběru již nefunkčních a nevyužívaných elektrospotřebičů tak, aby se při nesprávném nakládání s nimi neměnily v nebezpečný odpad.

Jen pro příklad, v Jihočeském kraji vstoupilo v minulém ročníku do projektu 19 základních a středních škol, letos jich

je evidováno již téměř 50, v Jihomoravském kraji jejich počet narostl z 39 na 70, na Liberecku z pouhých čtyř na skvělých 30, na Ústecku z 19 na 60, na Zlínsku z 26 na 46. Vyšší počet žáků a studentů se zájmem pomáhat životnímu prostředí sběrem elektroodpadu zaznamenal ELEKTROWIN ve všech krajích republiky.

„Žáci jsou spokojeni se způsobem, jakým se o recyklaci dozvědí. Pro školu je pak příjemné, že nemusí do projektu vkládat žádné finanční prostředky. Právě naopak, za recyklaci dostaneme řadu zajímavých učebních pomůcek,“ pochvaluje si Jana Víchová, koordinátorka environmentální výchovy ZŠ a MŠ T. G. M. Fulnek v Moravskoslezském kraji, kde ze 46 škol zúčastněných v předchozím ročníku je v projektu nyní evidováno 93.

Tak jako v předchozích ročnících opět mezi sebou zúčastněné školy soutěží o celkové množství vysbíraného elektroodpadu a také o to, která škola odevzdá nejvíce elektrospotřebičů v přepočtu na jednoho žáka. Novinkou však je, že tentokrát mají navíc možnost účastnit se sedmi dílčích soutěží, za jejichž úspěšné splnění mohou ti nejlepší získat bonusová kila, jimiž si lze ve finále vylepšit celkový součet odevzdaného elektrošrotu.

Na nejúspěšnější školy čekají po uzavření a vyhodnocení celého ročníku soutěže Uklidme si svět! opět motivační odměny, a to jak pro žáky a studenty, tak i pro pedagogy.

Další novinkou pak také je, že veškeré informace včetně aktualit vztahujících se k tomuto soutěžnímu ekologickému projektu jsou již prezentovány i na facebooku.

ELEKTROWIN připravuje v rámci tohoto projektu další novinky, které budou prezentovány u příležitosti zahájení dalšího, v pořadí již pátého, jubilejního ročníku, který odstartuje letos v září.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

Pascal Leroy

RECYKLACI ELEKTROODPADU POMOHOU ZÁVAZNÉ STANDARDY NA EVROPSKÉ ÚROVNI

Prvního dubna přijala valná hromada WEEE Fora na svém zasedání v Amsterdamu standardy WEEELABEX pro sběr, dopravu a zpracování vyřazených spotřebičů. Ty zajistí, aby kolektivní systémy sdružené v této asociaci dodržovaly vysoké standardy pro realizaci zpětného odběru. O tom, že se nejednalo o aprílový žertík, jsme si povídali s Pascalem Leroyem, generálním tajemníkem WEEE Fora a projektovým manažerem pro WEEELABEX v jedné osobě.

Projekt WEEELABEX byl v České republice opakovaně prezentován, ale přesto, mohl byste stručně shrnout, čeho se projekt týká a jak je financován?

WEEELABEX je zkratkou *WEEE label of excellence*, je tedy značkou kvalitního zpracování elektroodpadu. Projekt WEEELABEX má na jedné straně navrhnout soubor evropských standardů na sběr, třídění, skladování, přepravy, zpracování a odstraňování všech druhů elektroodpadu a, na druhé straně, soubor pravidel a procedur, které budou garantovat, že se v praxi s elektroodpadem skutečně nakládá v souladu s těmito standardy. Hlavní myšlenkou projektu je, že provozovatelé – například sběrné dvory, logistické společnosti a zpracovatelé –, kteří splňují požadavky WEEELABEX, budou certifikováni, a tím pádem se odliší od těch, kteří standardy, z různých důvodů, neimplementovali. Projekt je spolufinancován Evropským fondem pro environmentální programy LIFE Plus.

Projekt tak ovlivňuje činnost všech subjektů, se kterými mají kolektivní systémy sdružené ve WEEE Foru smluvní vztahy. Dodržování normativních požadavků WEEELABEX samozřejmě neznamená osvobození od povinností vyplývajících ze zákona v dané zemi.

Přijetí standardů je zlomovým bodem celého projektu, ale projekt tím zdaleka nekončí. Mohl byste přiblížit další kroky, které budou následovat?

Vytvoření souboru principů a normativních požadavků, které mají provozovatelé splňovat, je jedna věc, následné monitorování a vymáhání těchto požadavků však věc druhá. V následujících měsících budeme muset definovat profil auditora, vybrat kandidáty, kteří se auditory stanou, provést pilotní audit zařízení na zpracování chladicích zařízení, připravit se na audit v roce 2012, založit kancelář WEEELABEX a tak dále.

Plánuje WEEE Forum přijetí standardů prezentovat veřejnosti? Jakou formou?

Balík standardů plánujeme zveřejnit 2. května a chceme informovat jak média, tak hlavní zájmové skupiny. Jako další z kroků jsme již standardy diskutovali v rámci CENELEC, jednoho ze tří formálních standardizačních orgánů v Bruselu. Standardy WEEELABEX vymezí rovné podmínky mezi členy WEEE Fora, avšak ne se zbylými hráči na trhu recyklace elektroodpadu. To je důvod, proč potřebujeme formální standardy vytvořené evropskou standardizační organizací, které nahradí stávající národní standardy. Jinými slovy,

pokud se nám podaří přetvořit standardy WEEELABEX do standardů EN, pokryjeme tím mnohem větší počet společností – víc než jen ty, se kterými mají naši členové uzavřeny smlouvy.

V jakém časovém horizontu budou standardy implementovány?

Prvního dubna jsme se v Amsterdamu shodli, že vybrané kolektivní systémy začnou tyto standardy implementovat již nyní. Mohli bychom je nazvat „předvoj“. V průběhu následujících měsíců tyto systémy získají zkušenosti, o které se pak podělí s manažerským týmem projektu WEEELABEX a následně i s ostatními členy.

Kolektivní systémy v západní Evropě by standardy měly implementovat do 31. prosince 2013, zatímco systémy z východní Evropy o rok později.

Jakým způsobem bude dodržování standardů kontrolováno?

Navržení pravidel týkajících se ověřování souladu se standardy bude tématem diskusí letos a v příštím roce. Naší vizí je, aby se kancelář WEEELABEX mohla plně spolehnout na skupinu auditorů, kteří budou kontroly provádět.

Často se v souvislosti se standardy zmiňuje skutečnost, že jejich přijetím stoupnou náklady kolektivních systémů – členů WEEE Fora –, a tím budou znevýhodněny vůči nečlenským kolektivním systémům a společnostem, které nakládají či obchodují s odpady nebo se šrotem. Myslíte si, že by se tato „konkurenční nevýhoda“ dala legislativně ošetřit na úrovni EU?

V první řadě jsou tyto dodatečné náklady menší, než si obecně myslíme. Pro řadu kolektivních systémů nebude implementace WEEELABEXu představovat žádné navýšení nákladů. Pro další systémy nebo

Pascal Leroy

Od roku 2007 působí jako generální tajemník asociace WEEE Forum. Zároveň je projektovým manažerem pro WEEELABEX. Předtím pracoval pro evropskou asociaci výrobců domácích spotřebičů CECED, kde měl na starosti přípravu programu zpětného odběru a recyklace vysloužilých elektrospotřebičů. Připravil půdu pro založení kolektivních systémů v řadě nových členských států EU. Ještě předtím působil v Evropském parlamentu a ve společnosti Hill & Knowlton, jedné z největších konzultantských firem v oblasti public relations na světě.

provozovatele budou určité investice potřebné. Ti ale mají čas do konce roku 2013 – nebo konce roku 2014 – na to, aby těmto podmínkám vyhověli, takže by to nemělo způsobit nepřekonatelné problémy.

Nejlepší způsob vedoucí k rovným podmínkám, tedy k tomu, aby všichni hráči měli stejné náklady, je ujistit se, aby se u všech provozovatelů, kteří splňují standardy, automaticky předpokládalo, že jsou také v souladu s platnou legislativou. Tohle je koncept tzv. harmonizovaných standardů, který by měl být podpořen také politikou.

Projekt WEEELABEX byl pro vás určitě velkou osobní výzvou. Mohl byste stručně přiblížit, jaká pozitivní a negativní vám práce na projektu přinesla?

Vždycky jsem byl velkým nadšencem pro Evropu. V osmdesátých a devadesátých letech jsem byl aktivní v Evropském federalistickém hnutí a byl jsem šéfredaktorem titulu *The New Federalist*. V roce 1994 mě lucemburská nadace *Fondation du Mérite Européen* ocenila bronzovou medailí za příspěvek k evropskému sjednocení. Svou současnou pozici také považuji za konkrétní příspěvek k evropské jednotě, podobně jako rozvoj WEEE Fora, které je sdružením organizací z celé Evropy, jež se zabývají zpracováním elektroodpadu.

Jak jste se vlastně k současné práci ve WEEE Foru dostal?

WEEE Forum znám už od jeho založení v roce 2002. Jako člověk zvenku jsem se samozřejmě nezúčastňoval všech setkání fóra, ale byl jsem v kontaktu s lidmi, kteří byli do jeho aktivit zapojeni. Jako hlavní lobbista pro oblast elektroodpadu za sdružení CECED, evropskou asociaci výrobců domácích spotřebičů, jsem pak poznal i hlavní osobnosti WEEE Fora.

Vždycky jsem věřil, že WEEE Forum by se mohlo prezentovat jako kompetentní autorita a zároveň bylo vnímáno jako záruka kvality. Byl jsem také jedním z hlavních mluvčích na první konferenci WEEE Fora v listopadu 2006 v Dublinu.

Které aktivity WEEE Fora jsou pro vás prioritní v kratším a které v dlouhodobém časovém horizontu?

V krátkém horizontu se musím zaměřit na způsoby ověřování souladu se standardy. V delším výhledu se chci zúčastnit diskusí WEEE Fora na téma jeho reformy, to znamená možného přesahu činnosti naší organizace k jiným typům organizací.

„Vybrané kolektivní systémy záchovou standardy WEEELABEX implementovat již nyní. Pro kolektivní systémy ve střední a východní Evropě budou závazné od 31. prosince 2014.“

Máte pocit, že se ekologické povědomí a chování spotřebitelů za poslední léta zlepšuje? V čem vidíte největší rezervy?

Největší výzvou nadcházejících let, také v souvislosti s vyššími cíli zpětného odběru v novelizované směrnici, je zvýšit povědomí spotřebitelů a motivovat je, aby své vysloužilé elektrospotřebiče, především malé spotřebiče, odevzdali k recyklaci. Budeme muset vymyslet nové koncepty, nové přístupy, nové projekty. WEEE Forum nedávno zahájilo novou fázi svých projektů na podporu sběru, během níž shromáždíme informace o realizovaných dobrých příkladech a shrneme je v manuálu. Kolektivní systémy v něm najdou soubor těch nejlepších inspirací.

Spočítáte, kolik elektrických spotřebičů používáte doma a v práci vy sám? Vybaví se vám, aniž byste musel obejít všechny místnosti a udělat „inventuru“, nebo jsou tak samozřejmé, že by to byl obtížný úkol?

Celkový počet elektrických a elektronických zařízení, které používám takřka denně – tedy ne těch, které jenom občas vytáhnou ze skříňky –, pravděpodobně nepřesahuje 20, což dle mého názoru pro průměrnou domácnost v západní Evropě není moc. Nejsem blázen do informačních technologií, který si chce vyzkoušet každé nové zařízení, které vstoupí na trh. Navzdory tomu, že z pracovních důvodů používám smart phone, nemám iPad, iPhone ani iPod. Jen nedávno jsem si koupil nový počítač a novou televizi s plochou obrazovkou.

Velkou důležitost však přisuzuji využívání těch nejlepších, energeticky úsporných domácích spotřebičů, jako jsou myčky na nádobí nebo pračky. Žárovky jsem už nahradil úspornými zářivkami, před několika lety jsem nainstaloval kondenzační bojler ústředního topení, solární bojler pro ohřev teplé vody a nyní zjišťuji, jaký typ solárních panelů bych si měl koupit. Značně jsem snížil svou uhlíkovou stopu, když jsem začal v roce 2007 jezdit do práce na kole, a ne autem. Ušetřím přibližně jednu tunu oxidu uhličitého, ročně ujedou 5000 kilometrů.

Které z těchto pomocníků byste oželel, kdybyste musel – například kvůli nedostatku energie?

Nemyslím si, že bych těchto pomocníků měl hodně, ale pokud bych se měl nějakého vzdát, pak bych si pravděpodobně vybral svůj elektrický zubní kartáček nebo sendvičovač.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

ELEKTROSPOTŘEBIČE ZNOVU SLOUŽÍ – NA KOLECH AUT

Recyklací lze z elektrospotřebičů znovu využít přes 90 % materiálů. Z více než 73 % jsou v nich zastoupeny kovy, dalších 23 % tvoří plasty. Právě na zpracování plastových recyklátů, z nichž produkuje hlavně kryty automobilových kol, se specializuje polská výrobní a obchodní společnost Jestic.

Založili ji dva bratři jako rodinnou firmu. Jeden z nich, ředitel Jerzy Cykowiak, nám k činnosti společnosti poskytl rozhovor.

Firma, již jste založili spolu s bratrem Stefanem, se od počátku věnuje především výrobě automobilových poklic. Nyní jste jejich největším exportérem do evropských zemí. Kam dále je ještě vyvážíte?

Firma Jestic se může pochlubit více než třicetiletou obchodně-výrobní aktivitou na domácích a zahraničních trzích. Naše produkty je možné najít v prodejnách s automobilovými výrobky po celé Evropě a rovněž v Asii. Mezi naše odběratele patří mimo jiné státy jako Německo, Francie, Španělsko, Česká republika, Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko a také Rusko, Kazachstán, Kyrgyzstán a jiné oblasti z regionu střední Asie. V současné době nespolupracujeme přímo s výrobcí automobilů, avšak jsme otevření veškerým nabídkám spolupráce.

Při výrobě vašich produktů využíváte recyklované plasty. Můžete popsat, o které recykláty jde a kolik procent recyklátu se ve výrobě uplatní?

Aktivita firmy Jestic se neomezují pouze na výrobu krytů používaných v automobilovém průmyslu. Naše firma disponuje velkým strojovým parkem, díky kterému jsme schopni vyrábět výrobky prostřednictvím metody nástřiku z takových hmot, jako je polypropylen (PP), polystyren (PS) nebo také HDPE. V našem výrobním závodě rovněž produkuje trávnickovou

mřížku, jež slouží k zesílení podloží a současně usnadňuje odvádění odpadních vod a omezuje erozi půdy. Vyrábí se z hmoty HDPE pocházející částečně z recyklace.

Procentní obsah hmot pocházejících z recyklace používaných k produkci krytů a trávnickové mřížky činí maximálně 30 %. To umožňuje ušetřit peněžní prostředky bez ztráty kvality finálního výrobku. Používání suroviny pocházející z recyklace má také příznivý vliv na životní prostředí, které nás obklopuje. Díky zpracování odpadů jsme schopni vyrobit nový produkt.

Nacházíte nějaké výhody ve výrobě při zpracování recyklátů, případně jaké?

Výroba produktů z hmoty pocházející z recyklace přináší zároveň finanční prospěch, stejně jako je přínosem pro životní prostředí. Díky činnosti takových firem, jako je ta naše, dochází k výraz-

nému snížení objemu odpadu, který by skončil v přírodě.

Odkud recykláty pro výrobu získáváte a jaké musí splňovat parametry?

Činnost naší firmy vychází z dlouholeté spolupráce se solidními dodavateli materiálu. Většinu recyklátu používaného při

výrobě krytů a trávnickové mřížky dovážíme ze zemí Evropské unie. Část materiálu pochází z naší vlastní výroby. Jedním z dodavatelů je i česká firma Praktik systém ze Stráže pod Ralskem.

Vaše firma získala certifikát Polityka Srodowyskova... Co přesně tento certifikát pro vaši firmu znamená a k čemu vás zavazuje? Co jste museli pro jeho získání splnit?

Certifikát 14001, který naše firma vlastní od roku 2006, nám umožňuje výkup a recyklaci umělých hmot. Aby se ho podařilo získat, museli jsme projít kontrolami a zavést množství změn, které mají za cíl dosáhnout účinné ochrany našeho životního prostředí.

Tento certifikát nás zavazuje k dodržování v něm uvedených předpisů a norem.

foto: Š. Bahenský a archiv společnosti Jestic

Tajenka má 40 písmen.
DL

ALEJE	KRÉDO	PLÍSNĚ
ALTÁN	KRTEK	POLET
BACIL	LIBERTY	POLIKLINIKA
BALÍK	LIMITA	POSED
BARYT	MAĎARSKO	PRAKTIK
BLÁTO	MAHON	PRAŽSKÝ
DEKADENCE	METRESA	ORLOJ
DUALIZMUS	MUSLIM	PROSEBNÍK
ELEVACE	NAKLADAČ	PTÁKOVINA
FOTBALISTA	NIKLÁK	RAKEV
IVANA	NORKA	REBEL
KABARET	NOSITEL	REKREANTI
KAČER	OKAPI	RODEO
KANDIDÁTKA	OPRAVA	STOLON
KARMEN	OSETEK	STROP
KAŠKET	OSVĚTA	SAMCI
KAŠNA	PADAVKA	SEVERNÍ
KLÍČNÍK	PÁLAVA	AMERIKA
KLÍŠTĚ	PARODIE	STAROS-
KOLEKCE	PAVOUK	TOVÁ
KOLIBŘÍCI	PĚNICE	SVLAK
KOLO-	PIANO	TERNO
VRÁTEK	PIROH	VINKULACE
KOLPÍK	PLATINA	VOLIÉRA
KOSTRA	PLEVY	ŽELVA

P	A	T	S	I	L	A	B	T	O	F	R	K	O	L	I	B	Ř	Í	C	I	
P	K	I	C	M	A	K	T	Á	D	I	D	N	A	K	I	P	A	K	O	A	
R	V	M	V	L	T	R	P	A	V	O	U	K	S	K	A	B	A	R	E	T	
O	A	O	I	K	I	O	U	R	A	N	I	T	A	L	P	L	E	V	Y	T	
S	D	C	N	I	M	N	S	T	A	R	O	S	T	O	V	Á	Ě	R	K	T	
E	A	D	K	T	I	A	V	L	E	Ž	Ž	L	L	S	P	O	L	E	T	V	
B	P	P	U	K	L	I	Ď	M	E	M	S	I	O	S	V	Ě	T	A	O	Y	
N	Á	T	L	A	L	P	A	A	R	I	K	K	O	T	Ž	E	N	L	V	Á	
Í	K	Á	A	R	L	Í	Y	H	R	L	D	K	Ý	R	S	K	I	I	E	A	
K	K	R	C	P	N	I	Č	O	I	S	Z	O	Á	O	D	É	R	K	C	K	
L	E	B	E	R	L	A	Z	N	A	U	K	L	R	P	R	D	O	T	N	E	
E	E	N	E	K	D	E	I	M	Í	M	Í	O	C	H	A	A	L	E	J	E	A
T	L	V	Ě	A	R	K	C	S	U	K	A	V	A	R	P	O	O	T	D	K	
I	E	E	L	T	A	E	K	K	O	S	T	R	A	Í	P	Ř	O	J	A	A	
S	V	K	E	Č	Š	Í	A	D	E	P	T	Á	K	O	V	I	N	A	K	R	
O	A	A	E	P	L	Í	S	N	Ě	L	N	T	S	A	S	E	R	T	E	M	
N	C	R	N	A	Í	B	L	Á	T	O	O	E	C	H	R	O	D	E	O	D	E
Š	E	K	B	A	N	Š	A	K	O	I	D	K	A	Š	K	E	T	L	H	N	

●	Otázka při sázce	Celní kód Německa	Nástroje k broušení	Elektro-technický přístroj	Lepidlo	Ženské jméno	Zadní části hlavy	●	Hesla	Malé pivo (obecně)	Celní kód Itálie	Treta	Citoslovce překva-pení	●	Pouze	100 m ² (sloven.)	●	3. díl tajenky	Žena (moravsky)	
	Zbavit obalu							Hmyz na rostlinách Pláštěnka						Osobní zájmeno Kdo nivelizuje				Iniciály poslance Pátha		
	1. díl tajenky																	SPZ Rokycan Špatní		
●	Pražský potok	Tělesa v se-dimentech 2. díl tajenky								Alkaloid čaje						Ptačí potrava Klekání				
	Citoslovce hlasy basy				Posypovat Mazací hmota					Inic. ruské tanečnice Jakovlevny					Sbírky fotografií 365 dnů					
	Obsévání					Slovensky „kolek“	zpětný odběr elektrozařízení www.elektrowin.cz					●	Mužské jméno (26. 10.) Nájezdník				Obyvatel Saska			
	Málem											Tučnolistá rostlina Značka centilítru								
	Divky stejného jména				Slovensky „ze“ Afr. hudeb. nástroj		Akademie věd (zkratka)	Výrobek z měkka	Bratř-slavský sportovní klub	●	Cvičení Notový zápis					Citoslovce pochopení Opečené mleté maso				
	Komu patří (?)		Miláček (z franc.) 100 cm							Had Pták papoušek					Čes. film, režisér Autor Něme barikády					
●	Obrázek k vybarvení Kocour (nářeč.)											Staré nářa-dí k orání Shluk rostlin						Římských 499	Značka kurčatovia	
	Menší nádoba na vodu						Začátek závodu Název písmene M						Obleková látko Otec (knižně)							
	Sůl kyseliný octové																			
	Domácky Tereza										Strádání									Pomůcka: AJV, és, kaka, oopelety, KS

Tři vylosovaní výherci obdrží dárkový balíček od kolektivního systému ELEKTROWIN.

 Vyluštěnou tajenku křížovky zašlete do 30. června 2011 na e-mailovou adresu: soutez@elektrowin.cz.

ELEKTROWIN PŘEDSTAVIL NOVÝ FIREMNÍ design

Dynamický, čistý, ale současně moderní a velmi pozitivní.
Přesně takový je nový korporátní design kolektivního systému
ELEKTROWIN. Změny souvisí s pátým výročím založení společnosti.

Od svých začátků v roce 2005 se ELEKTROWIN výrazně změnil. Dnes je z něj velká, stabilní a respektovaná společnost provozující kolektivní systém. V recyklaci vysloužilých elektrospotřebičů je dokonce suverénně největším subjektem na českém trhu. Provozuje přes 8000 sběrných míst a ročně vysbírá několik desítek tisíc tun elektroodpadu. Jedno však zůstalo. I nadále je jeho hlavním posláním plnit odpovědně povinnosti dané výrobci a pomáhat životnímu prostředí. „Právě tyto atributy jsme chtěli dát najevo i navenek. Na sklonku loňského roku jsme se proto rozhodli podstatným způsobem změnit tvář společnosti ELEKTROWIN,“ vysvětluje generální ředitel kolektivního systému Roman Tvrzník a dodává: „Nový design jsme poprvé představili na seminářích pro výrobce v průběhu prosince.“

Nový symbol recyklace

Koncept využívá stejných symbolů jako doposud. Všechny však prošly zcela zásadní modernizací. „Základem jsou švihem vytvořené objekty spojené šipkou do jednoho kompaktního celku. Tím vzniká nový originální symbol recyklace,“ popisuje návrh Miro Budiš z agentury Bison & Rose, jež

měla přípravu nového designu na starosti. „Každý spotřebič směřuje za dalším využitím,“ odhaluje pozadí symbolů Budiš.

Nová zelená značí optimismus

Design využívá ruční grafiku – právě ručně kreslené symboly mu dodávají dynamiku a moderní vzhled. Výraznou změnou prošla i pro ELEKTROWIN typická zelená. „Koncem roku jsme dosáhli významného milníku 100 tisíc tun vysbíraných elektrospotřebičů. U chladicích zařízení patříme mezi špičku dokonce i v celoevropském srovnání,“ objasňuje důvody změn generální ředitel. Optimismus je patrný i z nového odstínu zelené. Ta je nyní výrazně světlejší. Působí mladistvě, svěže a ve výsledku velmi pozitivně. „Dobrou volbu potvrzuje i skutečnost, že téměř stejný odstín si několik měsíců po nás do vizuálu vybrala i naše největší automobilka,“ uzavírá Tvrzník.

Nový design zahrnuje také jemný facelift loga společnosti. Staví na základech původního loga, to však bylo výrazně pročištěno a zjednodušeno. Nový firemní design se postupně projeví ve všech materiálech společnosti.

